

СУТНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Вінницький національний технічний університет

Анотація*У цій статті розглядається сутність інноваційного розвитку підприємства.***Ключові слова:** підприємство, інновація, економіка, товари та послуги, прибуток, доходи та витрати.**Abstract***This article examines the essence of the innovative development of the enterprise.***Keywords:** enterprise, innovation, economy, goods and services, profit, income and expenditure.

Сучасні умови, в яких ведуть функціонують підприємства, визначається високим ступенем невизначеності і значною кількістю ризиків. Тому здатність швидкого реагування на зміни у зовнішньому середовищі, при цьому не порушуючи поточного рівня економічної стійкості підприємства, є головним із завдань його нормальної діяльності.

Фундаментом економічного розвитку підприємства є інноваційний процес, що утворює якісні та кількісні зміни у системі матеріального виробництва. Таким чином, прискорення темпів економічного розвитку і забезпечення його стійкості є одним з основних завдань, які виникають перед вітчизняними підприємствами. В сучасних умовах успішне вирішення цього питання безпосередньо залежить від швидкого становлення на інноваційний шлях розвитку.

Ефективність діяльність суспільного виробництва поєднаний з інноваційним типом розвитку, фундаментом якого закладено безперервний і цілеспрямований пошук, підготовка і реалізація новацій. Зміни в економічних відносинах, які спричинили новий етап соціально-економічного розвитку, були зумовлені бурхливим розвитком науки і техніки. Вчення про суспільні способи виробництва й нині важлива методологічна основа суспільствознавства.

На основі вивчення наукової літератури можна виділити такі основні підходи до визначення поняття «інноваційного розвитку»:

Таблиця 1.1 – Підходи до визначення поняття інноваційний розвиток

Авторство	Інноваційний розвиток - це
Онікієнко В.В. [1]	неперервний процес якісних змін у структурі виробництва або соціальної сфери в результаті створення, застосування та розповсюдження нових знань, машин, технологій.
Ілляшенко С. М. [2]	процес господарювання, що спирається на безупинні пошук і використання нових способів і сфер реалізації потенціалу підприємств
Ланкастер К. [3]	неперервний процес впроваджуваних новинок, які ґрунтуються на нових інформаційних технологіях
Тарасова В.О. [4]	вдосконалення системи (об'єкта) на основі інновацій. Інноваційний шлях розвитку країни можливий за умови повсюдного впровадження інновацій, інвестицій та впровадження інноваційних процесів, як основи ринкового господарювання, зокрема формування структури виробництва та його технічної бази, вдосконалення систем управління .
Гальчинський А. С., Геєць В. М., Семиноженко В. П [5]	пріоритет нової економічної політики нашої країни, спрямованої на забезпечення довгострокового промислового зростання.

Інноваційний розвиток передбачає новий підхід до економіки, яка має стати економікою знань.

При реалізації інновації, запропонованої на продаж, відбувається обмін «гроші – інновація». Кошти, які отримані підприємством у результаті цього обміну, по-перше, покривають витрати по створенню та продажу інновацій, по-друге, приносять прибуток від реалізації інновацій, по-третє, є стимулом до створення нових інновацій, по-четверте, виступають джерелом фінансування нового інноваційного процесу.

Виходячи з цього можна виділити три функції, які виконує інновація:

1. відтворювальну;
2. інноваційну;
3. стимулюючу.

Відтворювальна функція буде означати, що інновація є важливим джерелом фінансування розширеного відтворення.

Грошова виручка, яку отримали від продажу інновації на ринку, утворює підприємницький прибуток, що виступає джерелом фінансових ресурсів та одночасно мірою ефективності інноваційного процесу. Підприємницький прибуток може бути спрямований на розширення обсягів виробничо-торгівельної, інвестиційної, інноваційної та фінансової діяльності.

Прибуток, який отримали за рахунок реалізації інновації, може бути використаний по різних напрямках, у тому числі і як капітал. Цей капітал може прямувати на фінансування як усіх інвестицій, так і конкретно нового вигляду інновацій. Отже, використання прибутку від інновації для інвестування складає зміст інвестиційної функції інновації.

Отримання підприємством прибутку за рахунок реалізації інновації прямо відповідає меті будь-якого комерційного господарюючого суб'єкта. Це служить стимулом підприємства до нових інновацій; спонукає його постійно аналізувати попит, удосконалювати організацію маркетингової діяльності, застосовувати сучасніші прийоми управління фінансами. Усе це становить зміст стимулюючої функції інновації.

Для успішного управління інноваційною діяльністю необхідно ретельно вивчити інновації. Перш за все необхідно вміти відрізнити інновації від неістотних змін у видах продукту і технологічних процесах (наприклад, зміна кольору, форми тощо); незначних технічних або зовнішніх змін у продуктах, які залишають незмінними конструктивне виконання та не справляють достатньо помітного впливу на параметри, властивості, вартість виробу, а також матеріалів та компонентів, що входять до його складу; від розширення номенклатури продукції за рахунок освоєння виробництва продуктів, що не випускалися раніше на даному підприємстві, але вже відомих на ринку, з метою задоволення поточного попиту і збільшення доходів підприємства.

Ринкові умови господарювання створюють для суб'єктів економіки високий рівень конкурентних відносин, у яких виграє той, на чий стороні конкурентні переваги у сфері виробництва та реалізації товарів. Конкурентні переваги досягаються завдяки впровадженню інновацій. Формування грамотної інноваційної політики потребує всестороннього вивчення світової практики інноваційного розвитку. Дослідження в цій сфері показало, що в даний час існує велика варіація у трактуванні поняття «інновація», яка пов'язана із проблематикою конкретних ситуацій, які розглядаються та враховуються різними авторами, у підходах до вивчення процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Онікієнко В. В. Інноваційна парадигма соціально-економічного розвитку України / В. В. Онікієнко, Л. М. Ємельяненко, І. В. Терон. – К. : РВПС НАН України, 2006. – 480 с.
2. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навч. посіб. / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2003. – 278 с.
3. Ланкастер К. Математична економіка / К. Ланкастер. – М. : Рад. радіо, 1972. – 464 с.
4. Тарасова О. В. Теоретико-методологічні основи інноваційної діяльності підприємств / О. В. Тарасова // Економіка харчової промисловості. – 2022. – № 1. – С. 37-41. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echp_2012_1_10
5. Гальчинський А. С., Геєць В. М., Семиноженко В. П. Україна: наука та інноваційний розвиток. - К., 1997. - 66 с.

Ірина Юрївна Єніфанова – доктор економічних наук, професор, в.о. декана факультету Менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Вікторія Ігорівна Литвинюк – студентка групи МФК-19б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: viktoria.igorivna1930@gmail.com

Yerifanova Iryna Y. — Doctor of Economics, Professor, Acting Dean of The Faculty of Management and information security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia

Lytvyniuk Viktoria I. - MFK- 19b student group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa.